

Velikonoce

Tento zpravodaj vychází v době příchodu jara, velikonočních svátků. Proto jsme chtěli využít této příležitosti a trochu vás navnadit, potěšit a rozveselit vaše myšlenky. Oprostit se od každodenních starostí, které zažíváme a které jsou v této době ještě více zesíleny pandemií koronaviru.

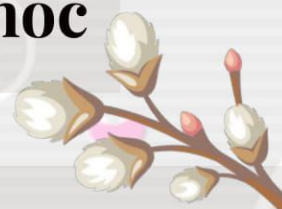
Věříme, že vás jarní a velikonoční motivy a povídání pozitivně naladí a že si všichni nadcházející velkonoční svátky příjemně užijeme.

Pro někoho Velikonoce představují oslavu příchodu jara a probouzení přírody (původní pohanské svátky). Pro křesťany jsou nejdůležitějšími svátky v roce. Spojují je s ukřižováním Ježíše Krista a jeho zmrtvýchvstáním. Jméno Velikonoc je odvozeno od Velké noci (noc, kdy vstal Ježíš Kristus z mrtvých). Velikonoce jsou pohyblivý svátek, datum se rok od roku mění.

**Veselé Velikonoce vám všem přeje
Zastupitelstvo obce Hlavnice a
zaměstnanci obecního úřadu.**

Připomeňme si některé ze symbolů Velikonoc

Beránek – v křesťanství je beránek Boží jedním ze symbolů Ježíše Krista, neboť obrazně podle křesťanské víry on je beránek, obětovaný za spásu světa.

Kříž je nejdůležitějším z křesťanských symbolů, protože Kristus byl odsouzen k smrti ukřižováním.

Bohoslužba velikonoční vigilie začíná zapálením **velikonočního ohně**, který symbolizuje vítězství Ježíše Krista nad temnotou a smrtí. Od tohoto ohně se pak zapaluje velikonoční svíce (paškál). Ta je v mnoha kulturách chápána jako znamení života.

Dalším z velikonočních symbolů je **vajíčko**, symbol nového života, neboť samo zárodek života obsahuje. V mnoha kulturách je vejce symbolem plodnosti, života a vzkříšení. V souvislosti s lidovou tradicí se zvyk tato vejce malovat udržuje i nadále (označení „kraslice“ je pak odvozeno od červené barvy). Důvodem pojídání vajec o Velikonocích byla zřejmě i skutečnost, že vejce se nesměla jíst v postní době.

Kočky symbolizují palmové ratolesti, kterými vítali obyvatelé Jeruzaléma přicházejícího Krista. Tradičním křesťanským zvykem je jejich svěcení na Květnou neděli a používání popela z jejich spálení o Popeleční středě.

Křen symbolizuje hřebíky či hořkost utrpení Krista.

Jaký význam mají jednotlivé velikonoční dny?

Modré pondělí: Na Modré pondělí dětem a studentům začínaly jarní prázdniny.

Šedivé úterý: V tento den hospodyně uklízely a vymetaly pavučiny. Ani jeden z těchto dvou dnů nebyl nijak výjimečný z hlediska lidových zvyků. Větší roli hrály dny nadcházející.

Popelečná středa: Také Škaredá – Jidáš ten den na Ježíše žaloval, Sazometná – vymetávali se saze z komína, Smetná. V tento den se nemá podle lidové pověry nikdo škaredit, protože by mu to mohlo vydržet každou středu v roce.

Zelený čtvrtek: Tento den byl dnem odpuštění.

Rodiny se modlily a všichni se omyli rosou, která bránila onemocnění šíje a dalším nemocem.

Uklízelo se a smetl se odnášelo na křižovatku cest, aby se nedržely v domech blechy. Aby stavení opustil hmyz a myši, zvonilo se paličkou o hmoždír. Na Zelený čtvrtek utichaly zvony – "odlétaly do Říma". Znovu se rozeznávaly na Bílou sobotu. Místo zvonů se však ozývaly ve vsích dřevěné řehtačky a klapačky – "klapání". V odpoledních hodinách se scházeli chlapci a dívky a říkali říkanky o Jidášovi. Dodneška se právě tento den objevuje na pultech pečivo – "jidáše", které se i dříve podávalo namazané medem.

Velký pátek: Toto byl den hlubokého smutku a dodržoval se přísný půst – na památku ukřižovaného Ježíše Krista. Také výzdoba kostelů byla tento den chudá a písně se zpívaly bez doprovodu varhan. Někde i na Velký pátek nahrazovaly řehtačky hlas zvonů a oznamovaly poledne a ranní i večerní klekání. Chodilo se s velkým hlukem po vesnici, děti s řehtačkami honily Jidáše. Nemělo se pracovat na polích (hýbat se zemí), nemělo se prát prádlo. Přesto symbolem Velkého pátku byla voda – tou se lidé omývali pro zdraví, vykrápěl se chlév a omývala zvířata. Také se tento den děly zázraky – zem se otevírala, aby ukázala své poklady.

Bílá sobota: Ještě před východem slunce se muselo uklidit, vybít stavení, vymetalo se novým koštětem. Pekly se mazance, beránci a také chléb. Vše se chystalo na Boží hod velikonoční. Chlapci pletli pomlázky z vrbových proutků, vázaly se březové větvičky a zdobila se vajíčka.

Boží hod velikonoční: Ze soboty na neděli došlo ke zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Noc byla označována za "velkou" – a odtud název Velikonoce. V neděli se také začala jíst tradiční velikonoční jídla – vejce, mazanec, beránek, víno a chleba. Tento den byl také ve znamení požívání dobrých pokrmů, klobás, nádivek a dalších. Na Boží hod se setkávaly jen nejbližší rodiny, bez přátel a známých.

Velikonoční pondělí: Tomuto dni se také říkalo Červené pondělí. Brzy ráno vycházeli chlapci – koledníci s pomlázkami šlehat děvčata, aby z nich vyhnali nemoci a lenost. Dostávali od děvčat malovaná vajíčka a cukroví. Proutí, ze kterého se pomlázky pletly, byla přisuzována životodárná síla. Kdo dostal pomlázkou, ten omládl.

Jarní pranostiky

Dokud vlaštovička nezašveholí, jara nebude.
Časné jaro-mnoho vody, jarní deště-mnoho škody.
Málo trávy na louce, málo peněz v tobolce.
Jarní déšť je pro rostliny, podzimní pro prameny.
Je-li vrána nablízku, je nejvyšší čas síti.
Jak prvně zahřmí, fialka víc nevoní.
Kukačka dříve nezakuká, dokud se nenažere zeleného ovsa.
Je-li večer silná rosa, zrána zpívá dobře kosa.
Kdo na jaře neseje, v zimě nevěje.
Prostuzené ranní rosy, ohlašují pěkné časy.
Slavík začíná zpívat, až když se může napít rosy z březového listu.

